

AUSPICE ET DUCE DEO!

EXERCITIUM PHILOSOPHICUM

THEMATA

NONNULLA MISCELLANEA

COMPLECTENS;

Quod

Consentiente Amplissimo Senatu Philosophico,

In Illustri Regia Academia Aboënsi

SUB PRÆSIDIO

Viri Præcellentissimi

M. JACOBI FLACHSENI,

Log. & Metaph. Profess. celeberrimi,

Præceptoris & Promotoris devotâ

mente colendi,

Liberæ specimenis gratia,

Examinandum proponit

ERICUS JOH. ESSEVIUS,

O Bothu.

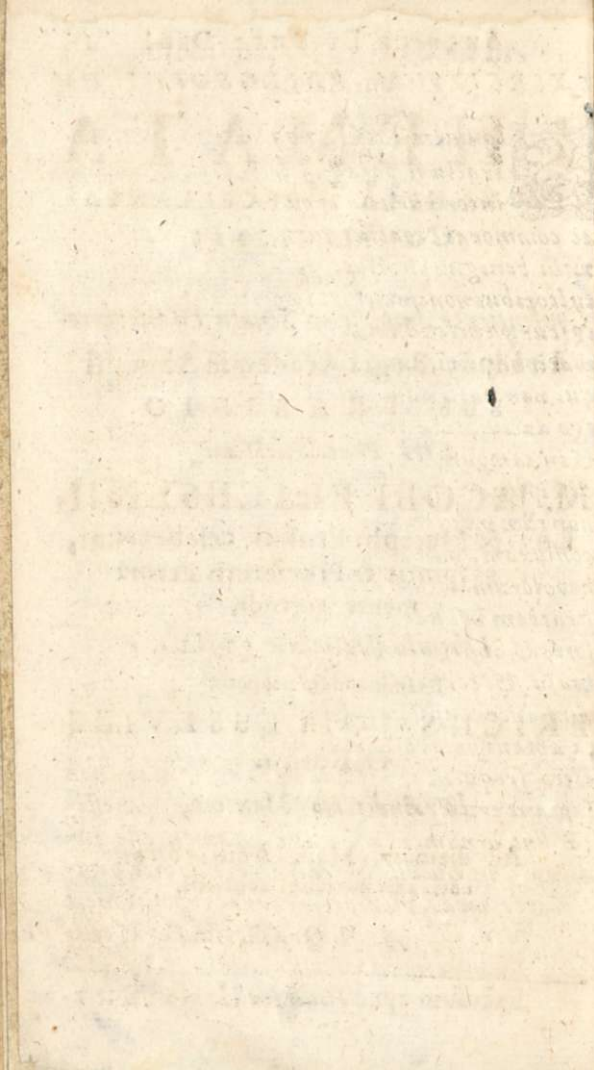
In Auditorio Maximo,

Ad diem 17. Maji, Anni 1679.

horis ante meridiem consuetis,

A B O Æ,

Excusum apud Viduam Hansonii.

Ad LECTOREM Candidum,
cui Salus.

Siquidem L. C. non exiguo temporis tractu à palestrâ literaria remotus, inter ruralia propter inopiam degere ac commorari coactus sum, ut Musis pridem mihi benignis inuisus, eorumque Patronis & cultoribus non immerito ignotus fuerim. Hanc igitur pœnirendam sortem mecum seriâ estimatione pensitans, non dubito fore aliquos, qui non parû admirabuntur, quâ confidentiâ ego ductus, tam ambigui fati laborẽ suscipere & in campum literatiorem varijs adornatum disciplinarû floribus descendere ausus sim. Sed non tam metuendam existimaui rigidam eorû censuram, quam potius obtemperandum benevolorû voluntati, qui cum Musis mihi in gratiam vel hac ratione redeundum esse suasores & instigatores fuerunt: Eorum igitur suasu & consilio, omissâ dubitatione, quæ cum ante conflictatus sum, themata non nullæ ex amenissimo rosario philosophiæ decerpsi; quæ licet frequentata sæpius transalpinam non sapiant eruditionem, aut à me delicatis vestita sint ornamentis; digna tamen esse iudicavi, in quibus ingenij vires hac vice periclitarer meas, pleniorẽ eorum expositionem relinquens illis, qui integra moliuntur & conscribunt volumina.

THEMA I.

Causa Moralis licet non immediate in Effectum influat, rectè tamen & verè id illi imputandum est; Quippe causam proximam ita disponit, ut sequatur Effectus.

CAUSA efficiens à Metaphysicis in *Physicam* & *Moralem* dividi solet. Illi propriam causalitatem, verum quoq; realem & immediatum influxum in effectum competere in confesso est. Hæc immediate quidem non concurrat ad effectum producendum, nihilominus tamen alios eòsque varios influendi modos arguit; nam disponit & ordinat causam proximam seu physicam, nunc *directà intentione* svadendo, vel impellendo aliquem ad hoc effectum producendum; vel etiam omittendo aliquid & non impediendo ut sequatur effectus; atque sic eam cum ipso volendi actu efficaciter & positivè conjunctam esse patet. Nunc *indirectà intentione*, scilicet quando quis, præter voluntatem licet,

licet, sciens tamen ita se gerit, ut sequatur effectus, sine quo haud existeret. Species causæ Moralis pro exemplorum varietate determinare difficile est; quas tamen breviter hocce disticho juris comprehensas apponimus:

*Iussio, consilium, consensus, palpo, recursus,
Participans, mutus, nō obstant, nō manifestans.*
Ad primam igitur speciem referimus.

1. *Mandantes*, qui vel expresso iussu vel verbis & tacitis quibusvis signis quempiam ad perpetrandum aliquid alliciunt & impellunt. Exemplum huius speciei nobis præbet *Saul*, qui per *Doëgem Edomæum* 85. sacerdotes in urbe sacerdotali *Nobe* è medio tolli curavit, 1. Sam. 21. & 22. Atque hinc apparet eum, qui mandato procurat cædem, ejusdem causam verè & realiter quoq; esse.

2. *Consulentes*, qui consilium dant alicui, svadent ac dissvadent aliquid, hoc videlicet agendum, illud vero omittendum esse; nec non prævia ad id subministrant adminicula quò felicius & facilius actus sequatur; vel è contra media

& instrumenta quibus effectus malus averti & impediri potuisset subtrahere ac remove adlaborant. Sic Achitophel reprehensione minimè liberatur, qui consultor erat, ut Absalon iniquè prorsus & contra omne jus & æquum persequeretur Patrem suum Davidem. Pariter qui consilium præberet furi nocturno, quo pacto & quibus adminiculis posset proximi bona auferre, non potest non causa furti licet mediata pronuciari.

3. *Consentientes* qui consentiunt & pleno applausu feruntur in bonum vel malum; quique promovere nituntur actionem justam & laude dignam, seu, à justo alienam & indignam, sive de hoc rogati fuerint sive non: proclives enim sumus plerumq; affectibus occæcari ad præbendum assensum nostrum, antequam ad justæ rectique normam, rationem provocamus. Estq; *Consensus* iste, nunc *directus*, ut si quis irâ fervente homini ad eadem committendum instrumentum traderet: Nunc *indirectus*, quando quis, per crebrum in se affectuum dominium, habitum induerit malum,
ut

est insurgentibus affectibus sui impotens sit, quibus eum ante reluctari oportuisset eosque refrænare.

4. *Palpones*, qui nimiam conniventiam & indulgentiam habenas laxant quibusvis in actionem propendentibus ac plenis passibus pergentibus; sic alacriores redduntur multi ad tentandum & in effectum deducendum id, à quo tamen iusta severitas cum auctoritate ac potestate conjuncta eos abstergere debuisset. Sic ubi magistratus membra reip. non continet intra suos limites, sed propter largitiones aliasque illecebras ea exspatiari sinit, ad eorumque licentiam connivet, ibi rectitudinis & honestatis pomæria transiliuntur atque reip. interitus acceleratur. Idem judicium esto de parentum nimia indulgentia in liberos, quam juri legitimo & rectæ educationi præponunt, sicque eos planè inutiles reddunt: Exemplo sit Eli, qui in ipso scelere deprehensos filios iusto zelo non increpuit: 1. Sam. 2, 23.

5. *Patronos ac defensores maleficorum, sceleratorum & improborum*; qui a syli loco

A 3

sunt

sunt raptoribus, furibus & colluviei vi-
siis quibusvis scatentium ac notatorum,
donec eorum crimina sceleraque dete-
cta fuerint. Quibus receptorum poena,
ab *Istis* est proposita & constituta.

6. *Participantes*, qui malorum consi-
liorum vel actionum illicitarum, vitio-
sarumque participes se faciunt; ut, qui
in rem suam consulere volunt eamque
ex alterius illicito ac inordinato pro-
cessu, augere & locupletare.

7. *Non obstantes vel impediētes factum*,
scilicet qui non impediendo, cohiben-
do & occasionem præcludendo fieri a-
liquid permittunt, cum tamen id præ-
stare tenebantur; vel etiam officio suo
non satisfaciunt, neglectione, dilatione
& procrastinatione. Sic, Naucerus vel
per ebrietatem, vel somnolentiam aliāq;
ejusmodi, est causa moralis submersæ
navis. Alias non addimus species,
quæ si plures reperiri possint, ad has
commode referri posse putamus.

THEMA II.

Polygamia, quam Deus in Patri-
bus

bus *Ver. Test.* toleravit, nunc non est acceptanda vel introducenda.

UT cautè progrediamur, observandum est, *Polygamiam* juxta eruditos, Esse vel *Successivam*, cum alteri personæ conjugali fato concedenti alia surrogatur, de qua hic nobis sermo non est :

Vel *Simultaneam*, quando plures personæ quam duæ societatem conjugalem actu ipso ineunt. Quæ porro dispesci solet In *aqualem*, quando maritus unus plures simul ducit uxores : Et *Inaqualem*, quæ uni uxori legitimæ plures superaddit & adjungit pellices ; quod ratione dignitatis intelligendum est, & in hanc nos præcipuè oculum intendimus.

Denique discrimen facere solent, Inter *mutuam*, quâ velut uni marito adsciscere plures uxores, sic vice versâ, uxoribus nubere pluribus maritis concessum putatur. Et *Non mutuam*, quâ marito creditur licitum esse sub specie juris habere plures uxores, his vero non item. Quicquid sit, nos omnes hæc po-

lygamia species præter unam existimamus illicitas esse & minime probandas; idque ob rationes sequentes; urgemus enim,

1. *Primam conjugii eamque divinitus in statu integritatis propositam & exhibitam institutionem*: quæ describitur Gen. 2. 18. 21. 22. 23. 24. ubi ostenditur duas tantum personas factas esse in carnem unam; & ne quis de hoc dubitet, addit Christus institutioni illi robur, repetendo eandem, Matth. 19. 3, 4, 5, 6. Præterea etiam Paulus de una uxore in singulari loquitur, Rom. 7. 2. 1. Cor. 7. 2. 10. 1. Tim. 3, 2. addatur Ps. 128. 3. & dictum Pauli 1. Cor. 7. 4. Quod improbat *πολυγαμίαν* tanquam rem minus licitam & legitimo matrimonio adversam.

2. *Legis moralis sive Decalogi præceptum sextum* ubi apertè dicitur: *Non mœchaberis*; in quo adulterium significat quamvis illicitam commixtionem extra legitimum conjugium: ex cujus præcepti vi atque rigore nobis dispalescit matrimonium non esse cum quibusvis pro lubitu & promiscuè contrahendum.

3. Gen.

3. *Gentium moratiorum constantem consensum.* Romanis non nisi unicam uxorem ducere receptum & solenne erat; ideoque etiam illis ita displicuit polygamia, ut infamiâ notarentur illi, qui plurium uxorum nuptias ambirent: videri potest Cic. in Orat. ad Verr. quomodo hoc nomine arguit Asiaticos. Aristoteles non tantum in politicis sed alibi quoque passim in scriptis suis eandem reip. noxiam esse testatur. His adiungimus Euripidem & Sophoclem, indicantes salvâ honestate polygamiam non posse consistere: quippe honestum non est virum esse Dominum duarum conjugum. Et quamvis nonnullis populis, ut Persis, Indis, Græcis, usitata fuerit polygamia, hanc tamen non naturæ, & institutioni, sed prævæ consuetudini & gentium imitationi, cum meliorum & prudentiorum detestatione, sua incubula debere liquet.

4. *Fines matrimoniales sive Cōjugii:* quorū
a. Procreatio sobolis, ad quam, duas sufficere personas, nullus negare sibi præsumat.

β. *Mutuum adiutorium* : Si unus maritus ad plures se applicat mulieres, affectus ille maritalis cum divisione diu persistere non potest, sed inde orietur animorum distractio & amor *ὕδαρής* seu aquosus, atq; sic vel tardius adiutorium in rebus difficilioribus vel etiam plena mutui adiutorii dissolutio ; qui enim multa curat multa negligit.

γ. *Pia ac sedula sobolis educatio* : quam enim difficultatis ac molestiæ plenā isti liberi coguntur subire vitam, qui alterutro orbatī sunt parente post secundas nuptias, non existimo quenquam latere : cura namque illorum fermē indies langvescit : quantam quæso vim incommodorum secum tractura esset maritorum ac conjugum multitudo ?

δ. *Typus conjugalis cum Ecclesiā* ; ardentissimo siquidem amore Christus unicam tantum sponsam Ecclesiam suam sanctam complexus est, & ex latere suo ædificavit : quis non videt Typum debere respondere antitypo ?

ε. *Varia incommoda, quæ secum habet sæpius iterata Polygamia simulanea*. Hæc inter

inter conjuges invicem liberosque, jurgia, rixas, contentiones, &c. diffeminat. Sic, Non sine magno periculo atque damno familiae Abrahamiticae & offensione uxoris legitimae Sarae id factum est, quod Abraham adjungeret sibi Agarē & cum ea concūberet, Gen. 16.

6. *Originem impiam πολυγαμία*: Ex Caini namq; posteris & quidem Lamecho originem duxit, qui fuit primus Polygamus, Gen. 4. 23. Homo crudelis & homicida. Ex his jam adductis constare arbitror Polygamiam non esse acceptandam.

THEMA III.

Honestate dirigenda est utilitas.
Cic. l. 3. Offic.

Non desunt illi, qui in omnibus ferme negotiis utilitatem honestati & privatae commodum salutis publicae antefereendum esse autumant, unde saepius haec verba ingeminari audias, *Proximus sum egomet mihi*, id est, mihi charior sum, mihi que potius consulere debeo quam alijs: Ter. Andr. 4. 1. 12. Verum quo-

quoque illud est verbum, vulgo quod
dici solet; *Omnes sibi malle melius quam
alteri. id. 2. 5. 16.* Sed si hoc solum erit
respiciendum; quid fiat de Ciceroniano
hoc dicto; *Honestate dirigenda esse utilitas?*
quod monet ita quærendam esse utilita-
tem propriam, ne proximi negligatur &
honestati vis inferatur. Cic. ait: *Omnes
expetimus utilitatem ad eamq. rapimur, nec
facere aliter ullo modo possumus. Nam quis est
qui utilia fugiat? aut quis potius, qui ea non
studiosissime prosequatur, Lib. 3. offic. Plo-
randum est. majori aliqua ingruen-
te calamitate ex belli incommodis ar-
dioribus alijsque infortuniis magnam
inveniri proventum Pseudopoliticorum
qui in sola utilitate asylum quærunt; quasi
vero honestate non esset temperanda? Si
quid consilii Principi propinandum erit
primas tenebit utilitas; hæc labantem
remp. eriget ac sustentabit; Hæc ad
arma capienda movebit; & si majoris
commodi aura ex pace sufflaverit, hæc
justo præponitur bello. Et ut fucō va-
care videatur hæc res & honeste geri,
plumis speciosis & coloribus egregijs or-
na-*

natur, injustitiæ & adulationi sub-
nixa. Sed si talis concedendus erit pro-
cessus, si talis ratio status Pseudopoliti-
corum sceleribus & vafra mentis erecta
consistet, quorsum respublica? nonne
de salute luditur patriæ? vel quomodo
tunc *honestate dirigitur utilitas?* quam
tamen Cicero licet gentilis magnope-
re & quidem recte hic suadet & urget.
Si homo privatus unice suam spectat
utilitatem ac querit, neglecta in totum
honestate, bono publico, alijsque, quid
illi sacrum sanctumque tribuas? fi-
dem & pactiorem in illo desiderabis;
inde societatis disruptio ac pestis; inde
in publicis civitatum ac reip. negotijs
meræ turbæ & confusiones: Μηδ' ὅρκων
μηδ' ἄλλας μηδενὸς φρονιζόντες πλὴν ὅτι ἅν
ὑπολάβωσιν ὠφέλιμον εἶναι: Isocr. Orat.
ad Phil. Utilitas privata nihil habet
penſi foedus rumpere, fidem datam sol-
vere, bella promiscua, cædes, rapinas &
nescio quid non flagitii procurare &
proseminare. Quomodo sic *societas ac
salus reip. quæ fidem ac justitiam pro fulcris*
habet & habere debet subsistere potest?

Apa-

Apage beluam hanc rapacitatem, quæ
suo ventri solum servire dicitur. Viro
igitur prudenti & rerum civilium perito
incumbit, ut ad usum & utilitatem reip.
omnia referat, ita tamen ut honestatis
serventur limites. Quin & omnia so-
cietatis ac reip. membra, quibus præter
lumen rationis verbi divini lux inno-
tuit, non solum sibi se natos sed & aliis,
agnoscent, eumq; in finem à Deo con-
ditos, ut eum ament, illi cultum præ-
stare debitum assimilarique quærant,
non sordidæ utilitatis aucupio non po-
lypi ingenium induendo, non per a-
stutiam cæterasque Pseudopoliticorum
artes, sed præcipuè per honestatis ratio-
nem & exercitium, quod leges præce-
ptaq; rectæ rationis nobis præscribunt,
scilicet ut pactis satis fiat, iusjurandum
non violetur, justitiæ cultura exercea-
tur, &c. Omnes quidē homines à natura
id habent ut in societate, in rep. in civi-
tate vivere ament, jam autē sola ista vita
socialis omnia nondum absolvit, sed re-
quiritur insuper, ut benè, feliciter & u-
tiliter vivatur, hoc est honestati & bonis

moribus congruenter; ergo sic non sola utilitas sed etiam honestas in communi vita servanda est. Felicem æstimamus civitatem & remp. ex *internâ honestatis vi*, puta si singula membra ad Dei nutum & normam rectæ rationis temperare affectus actionesque suas moderari didicerint; fidem colere, justitiæ, probitatis, pietatis, cæterarumque virtutum possimam habere rationem & non soli utilitati inhiare maturaverint. Hæc enim est illa honestas à qua ne unguem quidem latum discedere debemus, si modo utilitatem ac felicitatem nobis polliceri velimus. Discamus igitur honestate dirigere utilitatem.

THEMA IV.

Recta ratio brutis non competit.

ID cuius in Philosophiæ practicæ studio non planè hospiti constat vel in proclivi omnino esse debet, hominibus post lapsum *rectam rationem* relictam esse, hoc est rectum intellectus iudicium de rebus sive naturaliter notis sive ex principiis istis & lege innatâ legitime deductis tam in theoreticis quam practicis.

Apagēbeluinam hanc rapacitatem, quæ
suo ventri solum servire dicitur. Viro
igitur prudenti & rerum civilium perito
incumbit, ut ad usum & utilitatem reip.
omnia referat, ita tamen ut honestatis
serventur limites. Quin & omnia so-
cietatis ac reip. membra, quibus præter
lumen rationis verbi divini lux inno-
tuit, non solum sibi se natos sed & aliis,
agnoscent, eumq; in finem à Deo con-
ditos, ut eum ament, illi cultum præ-
stare debitum assimilarique quærant,
non sordidæ utilitatis aucupio non po-
lypi ingenium induendo, non per a-
stutiam cæterasque Pseudopoliticorum
artes, sed præcipuè per honestatis ratio-
nem & exercitium, quod leges præce-
ptaq; rectæ rationis nobis præscribunt,
scilicet ut pactis satis fiat, iusjurandum
non violetur, justitiæ cultura exercea-
tur, &c. Omnes quidē homines à natura
id habent ut in societate, in rep. in civi-
tate vivere ament, jam autē sola ista vita
socialis omnia nondum absolvit, sed re-
quiritur insuper, ut benè, feliciter & u-
tiliter vivatur, hoc est honestati & bonis
mo-

moribus congruenter; ergo sic non sola utilitas sed etiam honestas in communi vita servanda est. Felicem æstimamus civitatem & remp. ex *internâ honestatis vi*, puta si singula membra ad Dei nutum & normam rectæ rationis temperare affectus actionesque suas moderari didicerint; fidem colere, justitiæ, probitatis, pietatis, cæterarumque virtutum potissimam habere rationem & non soli utilitati inhiare maturaverint. Hæc enim est illa honestas à qua ne unguem quidem latum discedere debemus, si modo utilitatem ac felicitatem nobis polliceri velimus. Discamus igitur honestate dirigere utilitatem.

THEMA IV.

Recta ratio brutis non competit.

ID cuius in Philosophiæ practicæ studio non planè hospiti constat vel in proclivi omnino esse debet, hominibus post lapsum *rectam rationem* relictam esse, hoc est rectum intellectus iudicium de rebus sive naturaliter notis sive ex principiis istis & lege innatâ legitime deductis tam in theoreticis quam practicis.

An vero eadem brutis quoq; tribuenda sit, res est majoris deliberationis & indaginis, cum id adstruens laborem ambigui fari aggressus esse videatur. Si bruta intuemur attentius, speciola pariter ac plausibilia rationis virtutumque simulachra, indicia & imagines haud obscure referunt. Mirari enim subit, unde sagacitas illa, solertia docilitasque in ad discendis artibus, in quibus humana industria sæpè deficit, proveniant. Pietatem etiam brutorum, fidelitatem amorem in foetus suos, similitudinem fortitudinis temperantiæ, &c. Historiæ animalium passim nobis commendant. Atque propter stupendam hanc naturæ vim in brutis se exerentem, existimo multos ex antiquioribus & recentioribus non paucos huic sententiæ propendisse, bruta non esse rationis expertia sed intelligentiæ ac scientiæ capacia. Interim tamen, cum rectam rationem peculiaris privilegii loco à Deo hominibus concessam esse noverimus, & hanc præstantiæ dignitatisque prærogativa supra despicabilem brutorum conditionem

nem eosdem elevare voluit, non dubitamus asserere, *Primo* rationem rectam constituere differentiam inter animalia ratione gaudentia & bruta. Deinde de nullâ aliâ creatura, nisi de homine hoc dici potest, quod ad imaginem Dei sit conditus. Deniq; non leviter profectò impingerent illi tam in *Experientiam* quam excellentium virorum effata, qui dicere & adstruere vellent bruta rationis lumine summum hujus universi conditorem & architectum investigare posse: quod hominis rectæ rationi relictum esse profiteamur. Operationes quoque rationis, utpote numeratio, honestorum & turpium discriminatio; astrorum ac syderum contemplatio negant rationem rectam brutis competere.

THEMA V.

In bello spernenda sunt vitæ pericula salute communi id postulante; quippe virtute bellica inclutos ipsa mors nobilitat.

Dum pacis otio fruuntur homines, belli incommodis atque tumultibus

exulantibus; non raro audias se vendi-
tantes Simlones, Alexandros, Julios, &c.
ubi vero belli adventum prægnoſcunt,
metuunt, & ſi hoc quicquid eſt aleæ ten-
tandum eſt, fugiunt: vides, cujuſmodi
domi boves, foris vero oves. Valet
quoq; hic illud Vegetianum: *Dulce bellum*
inexpertis, māngen talar dierſſt om
Jahran/nār han ār fierran. Verum
illi qui longā exercitatione militari, arte
& marte celebritatem ſibi acquiſiverunt;
non tam verbis auratis ac tumidis, quam
opere ipſo ſuam oſtendunt virtutem;
& ſi negotium illis erit cum hoſte de
re romp. concernente, non tam vitæ
ſuæ quam publicæ conſulunt ſaluti, hanc
inter ſua ſigna & ornamenta præcipuam
judicant: & quo quæſo fine miles ga-
leam induit & armatus incedit, niſi ut
officij ſui partes expleat & in ſtatione
ſuā maneat, cum opus eſt & res poſtulat;
pugnandum enim eſt more Macedo-
num; quibus nulla in pedibus ſpes, ſed
in lacertis erat. Qui vero militum ita
ſe gerunt periculis obvenientibus, illis
præmia, opes, potentia, clari nominis
fama

fama & immortale decus merito decer-
nitur ac tribuitur. Ubi vero mors se
obviam præbuerit, neque illa generosi
ac magni animi militem à statione suâ
pro procuranda salute publica dimovere
valet. Nam per decus mori melius est,
quam per dedecus vivere; Sallust. id-
que non dixerim quantum intererit;
*Novissimum spiritum per ludibrium & con-
tumelias effundas, an per virtutem.* Tacit.
3. Hist.

THEMA VI.

Copula non est pars Enunciatio-
nis seu Axiomatis, nec Tropum
sustinere potest.

Quod prius attinet; non diffitendum
est, copulam esse necessariam utique
esse ad conectendum duos terminos ma-
teriâ axiomatis constituentes; & quam-
vis id muneris peragat, non tamen con-
cedimus eandem esse partem Materi-
alem, quippe illam absolvunt duo ter-
mini, uti dictum; Neque Formalem, quia
hæc est terminorum legitima conjun-
ctio & dispositio; nam quod prædica-
tum

tum cum subiecto connectit, non magis pars est prædicati quam subiecti; ut eruditè docet celeberr. in Acad. Patr. Prof. Præclariss. M. Jacob. Flachf. in Colleg. suo Log. part. 2. c. 1. sect. 2. qv. 6. Quod posterius concernit, notum est copulam nihil significare, ideoq; propriam suam significationem non potest amittere, & aliam induere; quam cum non habeat, frustra igitur ibi tropum quæras.

THEMA VII.

Propria à subiectis suis separari possunt per potentiã obediẽtialẽ respectu infiniti agentis.

PROpria hic intelligimus, quæ accidentia prædicamentalia sunt: ea sine contradictionis periculo possunt separabilia esse à suo subiecto, quoad essentialia constitutiva, salvo manente: 1. Quia id non implicat contradictionem: 2. Quia ubi datur realis distinctio, ibi datur possibilis separatio, &c.

SOLI DEO GLORIA.

Ad Virum Juvenem.

Præstantissimum & Humanissimum

DN. ERICUM ESSEVIUM, O-Both.

Regiæ hujus Universitatis Civem dexterrimū,
publice doctæque disputantem:

Nonnetuis plaudam doctis conatibus hisce
Essevi juvenum flos charitumq; decus;
Qui cathedrâ Scandens nunc prompto solevere
Judicio, dubias ipsemet arte plicas. (pergis
Quæ promissos doctos multum hæc quæsitâ fati-
Hinc studiū laudant ingeniūq; tuū. (gante
Te vigilem misit nobis Upsalia civem.

Excepitque alacri temere Abœa sinu.
Spadeo cur pergas sacras celebrare Camænas,
Ut capiat fructus patria dulcis, age!

Gratulationem hanc subita-
riam honoris ergo
transmisit

JACOB. FLACHSENIUS.

οι
Αξιον ἐπαινεῖν τὸν σὺ σκοπὸν φίλε πριωτάτε
κύριε ἔρρικε ἐσσεβιε, μάλιστὰ μὲν ὅτι
τῷ σὺ ᾧ ᾧ δειγμάτων ἐπίδειξιν ποιεῖς ἀληθὲς
εἶναι ὅπερ λέγει Πλάτωνα: Πενία καὶ πόλιν
γυμνάσιον ἀρετῆς ἐμπρακτικόν εἶναι. Ὅρθως καὶ
νεκροφύλως. ἡ γὰρ πενία τρόπων εἰς διδά-
σκαλος καὶ τῶν ἰδιωτῶν παιδείας ἀριστός,
πλῆτος δὲ κακίας μᾶλλον ἢ καλοκαγαθίας
ὕπηρέτης εἶναι, ἐξέστιαν μὲν τῇ ῥαθυμίᾳ ᾧ δει-
σκει.

σκευάζων, ἵππὶ δὲ τὰς ἡδονὰς τὰς νέας ὡς
καλῶν. Σπεύσον ὥς ἤρξω πρὸ πολλῶ ποι-
εῖν τὰς ὑπιστάσεις, καὶ πλείστον πρὸς ἀρετὴν
ὑπιδώσεις καὶ ὡς ἂν τοῖς ἀγαθοῖς ἅπασιν εὐδο-
κμήσεις. Ἐρρώσθ.

Ἀσμένως προσέφηκε

ERICUS FALANDER,
Græc. & Hebr. L. P. P.
h. a. Fac. Phil. Decanus.

Omnia si perdas, animi tua dona manebunt,
Nec poterunt ullis ista perire modis.
Intonat artis iners: querenda pecunia primū;
Tu primum nitida mentis amœna paras.
Forsan & antè tibi sat dives gaza patebat,
Si, positis studiis, hanc sequerere prius;
Sed quia tu vitam patriaque Deoque sacrosti,
Non poterat gressus hac revocare tuos!

Amico optimo præclaram mên-
tem & egregios profectus
L. Mq; gratulatur, licet
subitò,

OLAVUS LAURÆUS.

Asfiduus terram subigit dum vere colonus,
Semine de sparsō semina multa refert:
Sic quoque tu vigili curâ juvenilibus annis
Invigilans Musis, præmia multa refer!

Emterno affectu tantillum fe-
stinus adjecit

JACOBUS ESSEVIUS.